

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра української, іноземних мов та перекладу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Основи когнітивної лінгвістики»
на 2022-2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»
Спеціальність	035 Філологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Сухачова Наталія Сергіївна
к.філол. н.

доцент кафедри української, іноземних мов та перекладу

Контактний телефон	+38-095-63-33-897
Електронна адреса	sukhachova2014@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.im.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Ознайомлення студентів з теоретико-методологічними засадами когнітивної лінгвістики як одного з найактуальніших напрямів сучасного мовознавства.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції – 20 год., практичні заняття – 40 год., самостійна робота – 90 год.).
Форми та методи навчання	Лекції, практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: 2 семестр – залік (ПМК)..
Базові знання	Наявність знань, одержаних у базових теоретичних курсах з лінгвістичних дисциплін.
Мова викладання	Англійська/українська.

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none">застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження в конкретній філологічній галузі;аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрямки і школи в лінгвістиці;характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та	<ul style="list-style-type: none">здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;здатність спілкуватися іноземною мовою;здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;здатність проведення досліджень на належному рівні;здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах;здатність до критичного осмислення історичних надбань та

<p>прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації;</p> <ul style="list-style-type: none"> здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних; обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу. 	<p>новітніх досягнень філологічної науки;</p> <ul style="list-style-type: none"> здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів; здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
---	--

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ І МІСЦЕ КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ В СИСТЕМІ ГУМАНІТАРНИХ НАУК		
Тема 1. Історія розвитку когнітивної лінгвістики.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Виникнення когнітивної лінгвістики та її місце в системі гуманітарних наук», «Функціональна структура мовної свідомості та пам'яті».
Тема 2. Предмет когнітивної лінгвістики та її основні поняття і терміни. Тематика, напрями, теоретико-методологічні принципи сучасних лінгвокогнітивних студій.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Напрями досліджень когнітивної науки в Україні», «Зарубіжні школи когнітивної лінгвістики».
Тема 3. Концептосфера. Картини світу.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; поточна модульна робота.	Підготувати доповіді на теми: «Свідомість, види свідомості та менталітет», «Різниця між мовною та концептуальною картинами світу», «Наукова картина світу».
Модуль 2. КОГНІТИВНА ЛІНГВІСТИКА ЯК НАПРЯМ МОВОЗНАВЧОГО ДОСЛІДЖЕННЯ		
Тема 4. Концепт як базове поняття когнітивної лінгвістики, його відмінності від поняття та значення.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Структура концепту (образ, інформаційний зміст, інтерпретаційне поле), «Типологія концептів», «Концепт – слово, концепт – значення».
Тема 5. Концептуалізація. Категорії, диференційні та класифікаційні ознаки концептів.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Національна специфіка концептів», «Номінативна щільність концепту», «Рекурентність концепту».
Тема 6. Сучасна методологія концептуального аналізу у лінгвістиці.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Методи опису значень і концептів (лексикографічне та психологічне значення; концепт)», «Побудова номінативного поля концепту», «Моделювання концепту».
Тема 7. Фреймова семантика. Поняття фрейму.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Фреймова семантика Ч. Філлмора», «Теорія доменів Р. Ленекера», «Типи фреймів».
Тема 8. Методика моделювання концептуальних мереж (С. А. Жаботинська).	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; поточна модульна робота.	Підготувати доповідь на тему: «Наукова школа когнітивної лінгвістики С. А. Жаботинської».

Інформаційні джерела

Основні

1. Жаботинська С. А. Семантика лінгвальних мереж у навчальному комбінаторному тезаурусі. *Studia Philologica*. Філологічні студії. 2019. Вип. 13. С. 17–27.
2. Коч Н. В. Когнітивна лінгвістика: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Миколаїв : Іліон, 2021. 132 с.
3. Шевченко О. М., Шевченко Н. С. Когнітивна лінгвістика як напрям мовознавчого дослідження. *Науковий журнал «Молодий вчений»*, липень 2020. № 7.1 (83.1). С. 142–145.

Додаткові

1. Сухачова Н. С. Семантичний аналіз термінологічних одиниць парцели PRODUCTION / ВИРОБНИЦТВО як складника концептуального домену MANAGEMENT / МЕНЕДЖМЕНТ. *Лінгвістика* : зб. наук. праць. Луганськ : Луганський нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2018. Вип. 1 (38). С. 106–112.
2. Сухачова Н. С. Семантична класифікація термінологічних одиниць парцели RESOURCES / РЕСУРСИ на основі концептуальної моделі поняття MANAGEMENT / МЕНЕДЖМЕНТ. *Науковий журнал «Молодий вчений»*, січень 2019 р. № 1 (65), С. 120–123.
3. Сухачова Н. С. «Неологізми англomовної економічної терміносистеми: лінгвопрагматичний аспект». *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (філологічні науки)*. Вид. Державного закладу „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”. № 7 (345). 2021 С. 153 – 160.
4. Sukhachova N. International scientific and practical conference *Issues of Modern Philology in the Context of the Interaction of Languages and Cultures* : conference proceedings, December 27–28, 2019. Venice : Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2019. С. 171–175.
5. Sukhachova N. Scientific concept in dimension of conceptual picture of the world. Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика : колективна монографія / за наук. редакцією Н. Сизоненко. Київ. Видавництво Ліра, 2020. С. 90–98.

Довідкові

1. Краткий словарь когнитивных терминов под общей ред. Е. С. Кубряковой. М. : Моск. гос. ун-т, 1996. 245 с.
2. Словник основних термінів когнітивно-дискурсивної лінгвістики. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. 196 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність» (http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_2020.pdf); списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://www.puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita>, http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_zarahuvannya_rezultativ_neformalnoyi_osvity.pdf

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-3): відвідування занять (6 балів); захист домашнього завдання (6 балів); обговорення матеріалу занять (6 бали); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (6 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 1 (теми 4-8): відвідування занять (8 балів); захист домашнього завдання (4 балів); обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (8 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

**Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення
навчальної дисципліни**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни